

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Освіта збереже Україну!

Матеріали II Всеукраїнських Прокопенківських читань
(14 червня 2023 року)

м. Харків

I. Ф. ПРОКОПЕНКО – ГОЛОВА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ Д 64.053.04 Золотухіна С. Т., Штефан Л. А.....	80
ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ РУДОЛЬФА ШТАЙНЕРА ТА СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ Іонова О. М.....	84
ДІАГНОСТИКА ТРУДНОЩІВ РОЗВИТКУ ДИТИНИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-ДЕФЕКТОЛОГА Казачінер О. С., Бойчук Ю. Д., Галій А. І	89
ДОСВІД ПРОНИКНЕННЯ У СПЕЦИФІКУ КОМПОЗИТОРСЬКОГО МИСЛЕННЯ У «ТРЬОХ ПІСНЯХ З “ВІЛЬГЕЛЬМА ТЕЛЛЯ” Ф. ШІЛЛЕРА» Ф. ЛІСТА Калашник М. П.	96
УКРАЇНСЬКА ЕСТРАДНО-ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ Каплюк А. С.....	101
ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ ЯКОСТІ ЯК ЦІННІСНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА Кафтанова Олена, Штонда Оксана.....	103
ВІЗУАЛЬНИЙ СУПРОВІД КЛАСИЧНОГО ВИКЛАДАННЯ АНАТОМО- ФІЗІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН Комісова Т. Є., Коваленко Л. П.	107
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ НА ЗАСАДАХ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА Костіна В. В., Кабусь Н. Д.	113
СТИЛІ СПІЛКУВАННЯ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Котелюх М. Ю.	120
ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ У ДАНІЇ Коц С. М., Коц В. П.	124
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ Кравцова М. І.....	129
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ Купіна І. О., Радченя І. В.	132
ДО ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Ларіна І. О., Доля Ю. В.	136
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ Левкін Д. А.	139
CURRENT PROBLEMS OF THE EDUCATION SYSTEM AND ITS DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINE Levkina R., Kotko Ya.	144
ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У САМОСВІТІ ШКОЛЯРІВ Майстриук І. С.....	150

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

Кравцова М. І.

здобувач першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна, e-mail: krav3309@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10115805>

У сучасному світі педагогічна інтелігенція має надзвичайно важливе завдання – забезпечити якісну підготовку молодого покоління, що визначатиме майбутнє суспільства. Професія вчителя відіграє дедалі більшу роль, оскільки від неї залежить розвиток країни та якість освіти. Але чи готова педагогічна інтелігенція впоратися з сучасними проблемами, які постійно змінюються й адаптуються до нових викликів?

А що таке інтелігенція взагалі? У «Філософському словнику» В. Шинкарука подано таке визначення: «Інтелігенція – це соціальна група, що складається з осіб, професійно зайнятих розумовою працею (науковці, інженери, техніки, вчителі, лікарі, працівники державного апарату, митці та ін.)» [1, с. 235-236]. З огляду на визначення феномена «інтелігенція» можна виділити основні її категорії: педагогічна, медична, технічна, комерційно-світська та інтелігенція культурно-духовна. Характеризуючи педагогічну інтелігенцію, можна зазначити, що її представники, серед яких педагоги середніх навчальних закладів, мали більш високий рівень освіти і більш широкий спектр професійних знань та інтересів, ніж народні вчителі. Займаючись просвітницькою роботою, вони намагалися надати їй іншого якісного рівня [2, с. 35].

До складу професійної інтелігенції зазвичай входять не тільки вчителі, а й вихователі, директори шкіл, університетські викладачі, психологи, педагогічні консультанти та інші фахівці цієї галузі. Вони володіють не лише знаннями свого предмету, але й уміннями розвивати інтелектуальні, соціальні та емоційні здібності своїх учнів або студентів.

Важливо відзначити, що педагогічна інтелігенція також повинна постійно вдосконалювати свої знання, стежити за новими підходами до навчання та розвитку, впроваджувати інноваційні методики та технології в освітній процес.

Сучасна підготовка педагогічної інтелігенції в Україні та світі стикається з деякими проблемами, серед них такі:

- Низький статус педагогічної професії: у багатьох країнах викладачі не отримують достатнього визнання та соціального статусу. Це може призводити до недооцінки ролі вчителя та недостатньої підтримки уряду для покращення умов праці та заробітної плати.
- Відсутність актуальних навичок: педагоги повинні бути озброєні сучасними навичками та знаннями, щоб впроваджувати інновації в навчальний процес. Однак багато педагогічних програм не враховують швидкі зміни в суспільстві та технологіях, що ускладнює впровадження новаторських підходів.
- Недостатня підготовка до роботи з різними учнями: сучасна педагогічна інтелігенція повинна вміти працювати з учнями з різноманітними потребами, зокрема і з дітьми з особливими освітніми потребами, дітьми з міграційним та багатокультурним фондом, а також дітьми з соціально-економічно незахищених верств населення. Однак багато педагогічних програм не надають достатньої підготовки для роботи з цією різноманітністю.
- Відсутність професійного розвитку: викладачі повинні постійно вдосконалювати свої знання та навички, щоб відповідати вимогам сучасного освітнього середовища. Проте багато педагогічних систем не надають достатньої підтримки або ресурсів для забезпечення сталого професійного розвитку.
- Фінансові обмеження: уряди та освітні установи часто стикаються з грошовими обмеженнями, що здатне призводити до недостатнього фінансування педагогічної підготовки. Це може значно зменшувати якість педагогічного навчання.

Зазначені проблеми вимагають комплексного підходу та спільних зусиль урядів, освітніх установ, професійних організацій та громадськості. Для

покращення та вирішення питання необхідно оновлювати навчальні програми, що будуть містити нові знання, навички, компетенції цифрової грамотності, критичного мислення та творчості; посилювати якість підготовки викладачів, сприяти впровадженню сучасних інноваційних технологій у навчальний процес, підвищувати соціальний статус педагогічної професії та надавати вчителям достойну матеріальну та моральну підтримку.

Лише шляхом вирішення цих проблем і забезпечення якісної підготовки педагогічної інтелігенції можна забезпечити розвиток суспільства, підвищити якість освіти та задовольнити потреби молодого покоління у якісній, сучасній та цілеспрямованій освіті.

Література

1. Інтелігенція. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. К. : Гол. ред. УРЕ, 1986. С. 235–236.

2. Надєждіна І. М. Просвітницько-педагогічна діяльність інтелігенції на Півдні України (друга половина XIX – початок XX століття) : дис. канд. пед. наук : 13.00.01 / Комунальний вищий навч. заклад «Херсонська акад. неперервної освіти» Херсонської обл. ради ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Херсон ; Тернопіль, 2019. 285 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/12430/1/Dis_Nadjezhhdina.pdf.